

Dosarul nr. 2ra-1353/22
2-21132035-01-2ra-26092022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. N. Mazur)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Cotorobai, V. Mihaila, A. Malîi)

ÎNCHEIERE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Machidon și Aliona Machidon împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vladimir Bezede și Primăria orașului Căușeni cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral, împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 01 septembrie 2021, prin intermediul poștei (Vol. I, f.d.19), Alexandru Machidon și Aliona Machidon, reprezentați de avocatul Ion Cîșlari, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii executorul judecătoresc Vladimir Bezede și Primăria orașului Căușeni, solicitând constatarea încălcării dreptului lui Alexandru Machidon la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea acestui drept, prin încasarea sumei de 100000 de lei, solicitând constatarea încălcării dreptului Alionei Machidon la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea acestui drept, prin încasarea sumei de 100000 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantii au invocat că, prin hotărârea din 19 martie 2008 a Judecătoriei Căușeni a fost anulată dispoziția Primarului orașului Căușeni din 24 februarie 2004 nr. 02/1-7-330, privind eliberarea familiei Machidon a apartamentului; a fost declarat nul bonul de repartitie nr. 5172 din 09 septembrie 2004 prin care familiei Machidon a fost repartizat apartamentul din str. xxxxx nr. xxxxx; a fost obligată Primăria orașului Căușeni de a acorda lui Alexandru Machidon și Alionei Machidon, cu familia, o altă locuință, care să corespundă exigențelor sanitare și tehnice conform legislației în vigoare.

În baza hotărârii nominalizate, în partea obligării Primăriei Căușeni de a le acorda o altă locuință, care să corespundă exigențelor sanitare și tehnice, conform

legislației în vigoare, a fost eliberat titlu executoriu, care se află în procedura executorului judecătoresc Vladimir Bezedo, sub nr. 009-2291 r/21.

Reclamanții au susținut că, hotărârea din 19 martie 2008 a Judecătoriei Căușeni nu a fost executată, deși, au fost nenumărate promisiuni din partea administrației Primăriei Căușeni de alocarea banilor, de a identifica o locuință din sectorul privat, deoarece nu dispuneau de locuințe în sectorul public, pentru a executa hotărârea judecătorească, însă totul a rămas la nivel de promisiuni, între timp și schimbări în administrație au intervenit și au fost uitate promisiunile.

Drept urmare, a nenumăratelor adresări către Primăria orașului Căușeni, precum și către Consiliul local Căușeni, în vederea executării hotărârii judecătorești nominalizate, precum și de a fi informați despre măsurile întreprinse în acest scop, Consiliul local, precum și Primăria orașului Căușeni, de fiecare dată, lua act de adresări și atât, fără a iniția o procedură reală de executare. În situația afirmată precum că, nu dispun de fond public de locuințe pentru a le acorda, poate fi dispusă evaluarea unei locuințe cu două odăi în orașul Căușeni, pentru a iniția alocarea mijloacelor financiare, procurarea locuinței din sectorul privat al orașului Căușeni, cu ulterioara transmitere a acesteia în baza titlului executoriu.

Reclamanții au indicat că, în cadrul procedurii de executare, executorul judecătoresc Vladimir Bezedo a luat o obișnuință formală și în fiecare an trimite somații în adresa debitorului, limitându-se la acestea și care, la fel, ca în cazul adresărilor lor, se lua act de acestea și atât. Însă acțiuni punitive, sancțiuni nu au fost aplicate, în condițiile în care, în opinia lor, sunt evidente toate semnele unei eschivări cu rea-credință de la executarea hotărârii judecătorești.

De asemenea, au menționat că, având în vedere problema neexecutării hotărârii nominalizate, s-au adresat către Ministerul Justiției al Republicii Moldova, iar prin răspunsul din 18 aprilie 2017, nr. 04/780, Primăria orașului Căușeni a fost atenționată asupra necesității executării hotărârii judecătorești și a prevenit asupra eventualelor prejudicii ce pot să survină drept urmare a neexecutării hotărârii judecătorești sau a întârzierii executării acesteia. Deși, pârâtul a atenționat Primăria orașului Căușeni, nu s-a schimbat absolut nimic, au continuat adresările, somațiile și, respectiv, Primăria și Consiliul orașului Căușeni doar lua act. Partea pârâtă s-a limitat la un răspuns și o avertizare, fără o implicare convenită și serioasă pentru executarea hotărârii judecătorești, a manifestat, la fel, ca și Primăria și executorul judecătoresc o atitudine formală, însă urma să reflecte această hotărâre într-un registrul al hotărârilor neexecutate și să inițieze o procedură administrativă în vederea identificării mijloacelor legale pentru executarea hotărârii judecătorești. Neexecutarea hotărârii judecătorești are loc, în primul rând, din cauza comportamentului debitorului Primăria orașului Căușeni, al instituțiilor de executare, comportament exprimat prin pasivitate, lipsă îndelungată de reacții, amânări nejustificate și promisiuni neonorate, inacțiune tolerată și nesancționată de executorul judecătoresc.

Reclamanții au pretins că, le-a fost încălcat grav dreptul la executarea hotărârii judecătorești într-un termen rezonabil, fiind în situația unei continue neexecutări, fiindu-le cauzate enorme suferințe și prejudicii morale, precum nici nu se pot bucura de posibilitatea locuirii în spațiul datorat de Primăria Căușeni, prin ce li se încalcă în continuu dreptul inerent la un trai decent. Durata de neexecutare constituie mai mult de 13 ani, perioadă calculată începând cu data rămânerii definitive a hotărârii

din 19 martie 2008 a Judecătorei Căușeni. Astfel, prejudiciul moral cauzat prin încălcarea dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și pretins a fi echitabil și proporțional drepturilor lezate, a fost estimat la suma de 100000 de lei pentru fiecare, quantum evaluat, în contextul jurisprudenței CtEDO în cazuri similare, constituind aproximativ 600 de euro pentru 12 luni de întârziere și 300 de euro pentru fiecare perioadă următoare de 6 luni de întârziere.

Prin hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Alexandru Machidon și Aliona Machidon și s-a constatat încălcarea dreptului lui Alexandru Machidon și a Alionei Machidon la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 2-15/08 din 19 martie 2008; s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova, în beneficiul lui Alexandru Machidon și Alionei Machidon suma de a câte 40000,00 de lei pentru fiecare, cu titlu de compensație a prejudiciului moral, cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 2-15/08, emisă de Judecătoria Căușeni la 19 martie 2008; în rest, acțiunea privind încasarea prejudiciului moral de a câte încă 60000 de lei pentru fiecare, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 14 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea reprezentantului lui Alexandru Machidon și Alionei Machidon cu privire la adoptarea unei hotărâri suplimentare și s-a încasat din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Alexandru Machidon și Alionei Machidon suma de 2000 de lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin decizia din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Ministerul Justiției al Republicii Moldova; s-a admis cererea de apel depusă de avocatul Ion Cișlari, în interesele lui Alexandru Machidon și Alionei Machidon și s-a modificat hotărârea din 03 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în partea cuantumului prejudiciului moral, prin mărirea sumei, de la 40000,00 de lei, la 100000,00 de lei fiecare; în rest, hotărârea a fost menținută.

În consolidarea soluției, instanța de apel a evidențiat că, instanța de fond în mod just a concluzionat asupra încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii.

Potrivit practicii Curții Europene a Drepturilor Omului dezvoltată în hotărârile: Prodan contra Moldovei din 18 mai 2004, Țîbîrneac contra Moldovei din 16 octombrie 2007, Sîrbu contra Moldovei din 15 iunie 2004, Curtea a constatat că articolul 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale asigură oricărei persoane dreptul de a înainta orice pretenție cu privire la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil în fața unei instanțe judecătorești sau tribunal; în acest fel el cuprinde „dreptul la o instanță”, din care dreptul de acces, adică dreptul de a institui proceduri în fața instanțelor judecătorești în litigii civile, constituie un aspect. Totuși, acest drept ar fi iluzoriu dacă sistemul de drept al unui Stat Contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească irevocabilă și obligatorie să rămână neexecută în detrimentul unei părți. Ar fi de neconceput ca articolul 6 § 1 să descrie în detaliu garanțiile procedurale oferite părților aflate în litigiu, proceduri care sunt echitabile, publice și prompte, fără a proteja executarea hotărârilor judecătorești; a interpreta articolul ca referindu-se în exclusivitate la accesul la o instanță și îndeplinirea procedurilor ar

putea duce la situații incompatibile cu principiul preeminenței dreptului, care Statele Contractante și-au asumat angajamentul să-l respecte atunci când au ratificat Convenția. Executarea unei hotărâri pronunțate de orice instanță trebuie, prin urmare, privită ca o parte integrantă a „procesului” în sensul articolului 6 (a se vedea *Hornsby v. Greece*, hotărâre din 19 martie 1997, Reports 1997-II, p.510, § 40).

Totodată, la aprecierea termenului rezonabil de executare a hotărârii judecătorești, urmează a fi luate în considerare anumite criterii precum complexitatea cauzei ce se apreciază de asemenea după caz și individual; comportamentul părților care include aprecierea comportamentului reclamantului și a autorităților și miza (interesul) pentru reclamant ce relevă importanța sau scopul pentru persoana care pretinde violarea dreptului său la un termen nerezonabil.

Referitor la complexitatea obiectului executării manifestat prin imposibilitatea executării hotărârii judecătorești, instanța de apel a reținut că, obiectul executării este unul relativ complex, în sarcina autorității fiind impusă obligația de a acorda lui Machidon Alexandru și Machidon Aliona, cu familia, o locuință care să corespundă exigențelor sanitare și tehnice, fiind necesare implicații inclusiv de dezafectare a patrimoniului public, însă raportată la perioada de neexecutare, dar și lipsa acțiunilor concludente din partea debitorului procedurii de executare se atestă că acesta din urmă nu a manifestat diligența necesară și nu a întreprins acțiuni în vederea executării hotărârii în mod rezonabil.

Referitor la conduita autorității responsabile de executarea hotărârii judecătorești - Primăria orașului Căușeni și Consiliul Căușeni, instanța de apel a reținut că, autoritatea a întreprins o serie de acțiuni, însă nu a fost atestată o concludență în vederea executării hotărârii judecătorești.

Miza pentru reclamant se consideră de o importanță deosebită, reieșind din faptul că prin hotărârea, neexecutarea căreia se invocă, urmărea exercitarea dreptului său de acordare a ajutorului social cu calcularea corectă a venitului lunar al solicitantului de ajutor social Toporaș Rodica.

Nu poate fi reținut drept motiv de neexecutare a hotărârii lipsa resurselor financiare în vederea executării hotărârii, or, Primăria or. Căușeni și Consiliul Căușeni, fiind autoritate publică avea obligația pozitivă de a întreprinde măsuri în vederea executării documentului executoriu. Mai mult, este cert că o autoritatea de stat nu poate invoca lipsa fondurilor, ori altfel de motive, ca scuză pentru neexecutarea unei hotărâri judecătorești. Firește, o întârziere în executarea unei hotărâri ar putea fi justificată de circumstanțe speciale. Dar, întârzierea nu poate, astfel, încât să prejudicieze esența dreptului protejat conform art. 6 § 1 din Convenție. (*Immobiliare vs Italy*, nr. 22774/93, § 74).

Miza pentru reclamant se consideră de o importanță deosebită, reieșind din faptul că prin hotărârea, neexecutarea căreia se invocă, urmărea exercitarea dreptului său de a beneficia de locuință.

În aceste circumstanțe, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, care este statul Republica Moldova, nu a întreprins toate măsurile corespunzătoare în vederea executării hotărârii judecătorești irevocabile, în consecință reclamantii nu a putut beneficia de succesul obținut în urma examinării litigiului, care se referea la asigurarea sa și a familiei sale cu dreptul de a beneficia de locuință (în viitor) conform normelor stabilite de legislația în vigoare, fapt ce

incontestabil denotă că hotărârea adoptată în favoarea ultimului a rămas neexecutată o perioadă considerabilă de timp.

Citând prevederile art. 2 alin. (3), (6) al Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, instanța de apel a punctat că, la aprecierea cuantumului compensației pentru prejudiciu moral, instanțele de judecată trebuie să țină cont de comportamentul părților, importanța procesului pentru reclamant, precum și de durata neexecutării hotărârii judecătorești, fiind apreciat ce a pierdut persoana pe plan fizic, psihic, social, profesional și familial, atât la moment, cât și pentru viitor.

Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțe în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Despăgubirea acordată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în legătură cu daunele morale este menită să furnizeze o compensație financiară pentru un prejudiciu moral, cum ar fi suferințe fizice sau psihice. Dacă se stabilește existența unor astfel de daune și în cazul în care Curtea consideră că este necesară o compensație bănească, ea va face o evaluare pe o bază echitabilă, luând în considerare standardele care decurg din jurisprudența sa.

Reieșind din criteriile prevăzute de lege pentru determinarea unei reparații echitabile a prejudiciului invocat, în funcție de circumstanțele cauzei în cadrul căreia a survenit neexecutarea, precum și de pretențiile invocate, de complexitatea cauzei, de comportamentul părților, de conduita autorităților publice, de durata încălcării și de importanța procesului pentru reclamant, instanța de apel a constatat că suma oferită de instanța de fond cu titlu de prejudiciu moral în cuantum de 40000 de lei fiecăruia, nu este suficientă pentru acoperirea prejudiciului, cauzat prin neexecutarea hotărârii fiind disproporțională în raport cu încălcarea admisă de autorități și nu este în acord cu sumele acordate de instanțele naționale, cât și de Curtea Europeană pe cazuri similare. În acest sens, urmează a fi admis apelul declarat, hotărârea primei instanțe în această parte urmează a fi modificată prin majorarea cuantumului prejudiciului moral suportat de reclamant de la suma de 40000 de lei până la suma de 100000 de lei fiecăruia.

La 07 septembrie 2022, Ministerul Justiției al Republicii Moldova, reprezentat de Daniel Pantea, în bază de procură, a depus cerere de recurs împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și în acest sens a aplicat eronat normele de drept material, precum a apreciat arbitrar probele.

Cu referire la prevederile art. 239, art.241 alin.(5) art. 373 alin. (1), art.390 alin.(1), art.432, alin.(1) Cod de procedură civilă, precum și conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recurentul a pretins că, în decizia instanței de apel sunt enumerate doar circumstanțele de fapt și de drept invocate de către apelant și intimat, cu o transcriere a normelor juridice din legislația în vigoare, fără argumentarea juridică a soluției judecătorești, fapt inadmisibil de a fi înregistrat în actul de justiție.

Referitor la temeinicia acțiunii, recurentul a opinat că, atât concluziile instanței de fond, cât și ale instanței de apel, derivă parțial din aprecierea eronată a normelor de drept material ce reglementează examinarea acțiunilor privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, însă elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se face prin Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011. Instanța de judecată are ca sarcină exclusivă de a analiza dacă măsurile adoptate de autoritățile naționale au fost adecvate și suficiente.

De către instanța de fond și instanța de apel au fost ignorate prevederile Codului de Executare și ale Legii nr. 113, care reglementează expres că, executarea începe de la cererea creditorului. Or, nu se poate indica despre neîntreprinderea tuturor măsurilor necesare în vederea executării documentului executoriu, în condițiile în care nemijlocit creditorul/intimatul nu a dat dovadă de maximă diligență și voință întru executarea documentului în beneficiul său, neprezentarea pe o perioadă îndelungată în biroul executorului judecătoresc pentru a coordona derularea procedurii de executare, nu a solicitat de la autoritatea responsabilă informații privind desfășurarea procedurii de executare înaintării propunerilor, etc., doar pasiv a așteptat executarea. Drept urmare, acest comportament pe parcursul derulării procedurii de executare, confirmă expres că, intimatul în mod direct a aprobat tacit toate acțiunile întreprinse de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești, ca ulterior, să înainteze conform Legii nr.87 prezenta acțiune civilă. La caz, executorul judecătoresc a reacționat imediat la toate cererile intimatului și în acest sens nu îi poate fi imputată tergiversarea executării. Rolul creditorului/intimatului în cadrul procedurii de executare nu se rezumă numai de a înainta documentul executoriu spre executare silită și de a solicita urgentarea executării, dar conform art.44 alin.(5) Cod de executare, mai constă și în acordarea executorului judecătoresc sprijin efectiv pentru aducerea la îndeplinire a executării silită, punându-i la dispoziție mijloacele necesare în acest scop. În opinia recurentului, unul din factorii care au afectat și afectează procedura de executarea a hotărârii judecătorești din speța principală, ține în mod direct și de comportamentul părților, în persoana intimatului și a debitorului procedurii de executare.

Prin prisma raportului motivat prezentat în acest sens, a indicat că, de către autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești au fost întreprinse toate măsurile care puteau a fi în mod rațional întreprinse pentru a executarea documentul executoriu vizat.

Intimații invocând în substanță art.6 CEDO, violarea drepturilor la un proces echitabil prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, în afara afirmațiilor lor, nici un alt element de probă nu a confirmat existența culpabilității organelor de executare în procesul de executare a hotărârii judecătorești irevocabile. Prevederile Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 nu acordă dreptul în mod automat la prejudiciu moral în lipsa dovezilor că persoana a suferit un prejudiciu în urma încălcării dreptului garantat de lege. Instanța de apel nu a ținut cont de cerința fundamentală față de despăgubirea prejudiciului moral, care constă în faptul că la

determinarea despăgubirilor care acordă o satisfacție echitabilă părții în proces, obligatoriu se vor lua în considerare toate circumstanțele relevante ale pricinii. Instanța de apel, în ce privește capătul de acțiune privind acordarea prejudiciului moral, a apreciat arbitrar poziția participanților procesului și nu a luat în considerare circumstanțele de drept invocate și anume art.5 din Legea nr. 87/2011, în contextul căruia instanța de judecată poate decide că, simpla constatare a încălcării dreptului reprezintă prin sine o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral.

În sensul cheltuielilor de asistență juridică, prin prisma Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.23 privind unele aspecte ale încasării cheltuielilor de asistență juridică, Recomandării Consiliului Uniunii Avocaților privind cuantumul onorariilor avocaților și compensarea de către instanțele de judecată a cheltuielilor de asistență juridică, aprobată prin decizia nr.2 din 30 martie 2012, precum și a practicii Curții Europene, a precizat că, la aprecierea cheltuielilor pentru asistență juridică urmează a fi constatat faptul dacă acestea au fost necesare, realmente angajate și rezonabile în cuantum.

Copia recursului declarat, prin scrisoarea datată cu 26 septembrie 2022 (Vol.II, f.d.12) a fost expediată în adresa intimațiilor și a fost recepționată la 28 septembrie 2022, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.14-15) de către executorul judecătoresc Vladimir Bezedo și Primăria orașului Căușeni. Din adresa intimațiilor Alexandru Machidon și Aliona Machidon s-a restituit instanței corespondența ca fiind nereclamată (Vol.II, f.d.16-17).

Referințe la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin.(2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu au parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 26 mai 2022, iar cererea de recurs a fost depusă la 07 septembrie 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea copiei deciziei integrale către participanții la proces la data de 11 iulie 2022, conform scrisorii, inclusiv prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.232). Astfel, recursul este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova împotriva deciziei din 26 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat